

Veilig en met plezier werken in de melkveehouderij

Veiligheid: uw zorg?!

*Eindrapportage
1 september 2019 – 31 december 2022*

*Project mede mogelijk gemaakt door EGVW-subsidie van het
Ministerie van SZW*

Nederlands Agrarisch Jongeren Kontakt (penvoerder)
Bemuurde Weerd OZ 12
3514 AN Utrecht

Contactpersoon:
Gerjanne van Esveld, projectleider
030-2769840
gvanesveld@najk.nl

www.najk.nl

Kenmerk: NAJK-3758GvE

Eindrapportage Veilig en met plezier werken in de melkveehouderij

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
1. Inleiding	4
2. Doelstellingen, activiteiten en resultaten	6
2.1 Bewustzijn met betrekking tot veiligheid verhogen	6
2.2 Actief handelen naar het aanwezige bewustzijn	7
2.3 Minder ongevallen dankzij actief handelen	9
2.4 Algemeen	10
Bijlage 1. Impressie artikelen NAJK	14
Bijlage 2. Impressie social media berichten	16
Bijlage 3. Winactie Instagram	17
Bijlage 4. Media-aandacht	18
Bijlage 5. Stickers BoerVeilig	19
Bijlage 6. Vignet stickeractie 'Wij werken aan een veilige melkveehouderij'	20
Bijlage 7. Campagne laat HARM thuis	21

Samenvatting

Er gebeuren nog te veel ongelukken in de agrarische sector, vaak met ernstige afloop, waarvan relatief gezien de meeste in de melkveehouderij (en het loonwerk). Melkveehouderij specifiek hebben NAJK, LTO Nederland, NMV, NZO, Stigas en ZuivelNL zich verenigd en zijn gezamenlijk vanaf september 2019 een project gestart. Het doel van het project is een veilige werkvloer voor melkveehouders, hun familieleden, medewerkers en bezoekers. Uit de verzamelde data van Stigas blijkt dat met name jongeren (<18 jaar) en ouderen (>65jaar) meer risico lopen. Dit is dan ook nadrukkelijk meegenomen in de projectactiviteiten. ZuivelNL heeft dit project gefinancierd gedurende drie jaar (september 2019 – september 2022) en geeft zo invulling aan één van de zeven doelen van de Duurzame ZuivelKeten voor 2030.

De totale projectperiode is een bewogen periode geweest; discussies rondom stikstofreductie en beperkingen in verband met de omstandigheden rondom het Coronavirus hebben invloed gehad op de uitvoering van projectactiviteiten. In overeenstemming met ZuivelNL is de projectperiode budgetneutraal verlengd t/m 31 december 2022, zodat activiteiten zoveel mogelijk doorgang konden hebben.

Als projectteam hebben wij ons ingezet om dit project zo succesvol mogelijk rond te zetten. Er is veel werk verzet door het projectteam, bestaande uit bestuurders/ medewerkers van LTO, NMV en NAJK. In dit team kwam praktijkkennis, communicatie-expertise en een planmatige aanpak samen. Op de achtergrond werd het projectteam gesteund door een stuurgroep, met vertegenwoordigers van Stigas, LTO Nederland, NMV, NZO, ZuivelNL en NAJK. Met hen is tweemaal een digitale bijeenkomst gehouden. Daarna zijn de stuurgroepleden via email op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen en is er persoonlijk contact geweest met stuurgroepleden.

We hebben vier online bijeenkomsten en 22 fysieke bijeenkomsten kunnen organiseren. Hiermee zijn in totaal 529 deelnemers bereikt. Daarnaast waren er vele mooie (win)acties en activiteiten op social media en de door ons ontwikkelde website www.boerveilig.com. Ook in de (agrarische) media is er zeer regelmatig aandacht geweest voor ons project. Er is veel interesse getoond in onze projectactiviteiten door o.a. erfbetreders, ketenpartijen en zuivelorganisaties.

Samengevat hebben we een duurzaam resultaat bereikt door:

- het aanspreken van de intrinsieke motivatie (door het uitvoeren van diverse acties en activiteiten);
- gadgets die door toepassing veiligheid onder de aandacht blijft brengen bij de melkveehouders, hun gezin en personeel (handige links BoerVeilig, checklist BoerVeilig, gespreksstarter, thermosmok BoerVeilig etc.);
- het periodiek invullen van de RIE en de veiligheidsscan;
- het onderwerp veiligheid veelvuldig onder de aandacht brengen via de diverse communicatiekanalen. Herhalen is belangrijk om de boodschap en de urgentie ervan te laten doordringen.

BoerVeilig; met het voorkomen van ongevallen kan er door meerdere generaties met plezier op het melkveebedrijf worden gewerkt.

1. Inleiding

Actie gewenst

Er gebeuren nog te veel ongelukken in de agrarische sector, vaak met ernstige afloop. Dit komt ook tot uitdrukking in ongevallencijfers die Stigas verzamelt. Jaarlijks vinden er ongeveer 18 dodelijke ongevallen plaats in de agrarische sector. Het aantal ongevallen met blijvend ernstig letsel bedraagt ongeveer het 20-voudige. Relatief gezien gebeuren de meeste ongelukken in de melkveehouderij (en het loonwerk). Daarvan zijn ongelukken met rijdende machines veel voorkomend. Ook een publicatie van de Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) benadrukt het zorgwekkende aantal ongevallen in de agrarische sector. Deze cijfers moeten omlaag, want ieder ongeval is er één te veel. Daarbij komt ook nog dat melkveehouders vaak geen eigen personeel hebben en daarom weinig weet hebben van regelgeving op het gebied van veilig en gezond werken. Toch hebben ook zij een plicht om aan de Arbowetgeving te voldoen wanneer er mensen onder gezag werkzaam zijn (meewerkende familieleden, bedrijfsverzorgers of andere bezoekers). Verder draagt de toename van stress (o.a. door de toegenomen regeldruk), een hoge werkdruk en een lage inkomenspositie bij aan minder aandacht voor veilig werken en zelfs het sneller maken van fouten.

Een andere aanpak

Diverse partijen hebben al gekeken naar mogelijkheden om het veiligheidsbewustzijn van melkveehouders te verhogen. Zo heeft ZuivelNL i.s.m. Stigas in de periode 2017-2019 een communicatiecampagne opgestart: 'Gezond en veilig werken in de melkveehouderij' om dit meer op de agenda van melkveehouders te krijgen. Deze campagne was voornamelijk gericht op bewustwording en het gebruik van de risico- inventarisatie en -evaluatie (kortweg: RIE) die Stigas aanbiedt. NAJK heeft ook al ervaring opgedaan met het thema veiligheid dankzij het project 'Veiligheid op de werkvloer' in 2006. Ook vanuit zuivelondernemingen is aandacht voor het thema veiligheid op het boerenerf. Zo is bijvoorbeeld in het duurzaamheidsprogramma Caring Dairy van CONO Kaasmakers het uitvoeren van een RIE (inclusief bezoek van een veiligheidsexpert) verplicht. Daarnaast heeft FrieslandCampina een pilot met de RIE op een aantal melkveebedrijven (o.a. waar een Campina Open Boerderijdag werd georganiseerd) gedaan, waarbij werd geconcludeerd dat een adviseur zeker van meerwaarde is. Binnen het SMK-keurmerk 'On the way to planet proof' voor melk is de RIE als een criterium opgenomen.

De communicatiecampagne van ZuivelNL vormde de aanzet voor dit projectplan en een verbrede scope van de campagne. De intentieverklaring 'Zero Accidents in 2020' (een breder initiatief gericht op werken binnen de sectoren agro en groen dat vanuit Stigas begeleid wordt) stimuleert specifieke deelsectoren gerichte acties op te zetten die passen bij hun eigen doelgroep. Tools en kennis die voortkomen uit het project van Stigas kunnen daarvoor ingezet worden en Stigas ondersteunt alle sectoren.

Melkveehouderij specifiek hebben NAJK, LTO Nederland, NMV, NZO, ZuivelNL en Stigas zich verenigd en zijn gezamenlijk een nieuw project gestart. De doelgroep vormen alle melkveeouders van Nederland. Uit de verzamelde data van Stigas blijkt dat met name jongeren (<18 jaar) en ouderen (>65jaar) meer risico lopen. Dit wordt dan ook nadrukkelijk meegenomen in de projectactiviteiten. ZuivelNL financiert dit project gedurende drie jaar (september 2019 – september 2022) en geeft zo invulling aan één van de zeven doelen van de Duurzame Zuivelketen voor 2030. In de eerste fase van dit traject wordt ZuivelNL daarin gefaciliteerd door een SZW subsidie onder de regeling 'Eerlijk, gezond en veilig werk 2019' (EGVW).

Vanuit intrinsieke motivatie

In dit project werken wij vanuit de intrinsieke motivatie van de melkveehouder. Er speelt namelijk veel op dit moment in de melkveehouderij, waardoor de regeldruk hoog is. Behalve dat er veel op het bordje ligt van een melkveehouder zorgt dat ook voor weerstand bij nieuwe regels. Vanuit intrinsieke motivatie aan de slag gaan zorgt voor een gedragen en daarmee duurzaam resultaat. Hierbij is het ook van belang de nadruk te leggen op de continuïteit van het bedrijf. Met het voorkomen van ongevallen kan er door meerdere generaties met plezier op het melkveebedrijf worden gewerkt.

Projectuitvoer in een bewogen periode

De beschikking van ZuivelNL verplicht een aantal keer te rapporteren tijdens en aan het einde van de projectperiode. Deze eindrapportage beschrijft de totale projectperiode van 1 september 2019 tot en met 31 december 2022. De totale projectperiode is een bewogen periode geweest;

discussies rondom stikstofreductie en beperkingen in verband met de omstandigheden rondom het Coronavirus hebben invloed gehad op de uitvoering van projectactiviteiten. In overeenstemming met ZuivelNL is de projectperiode budgetneutraal verlengd t/m 31 december 2022, zodat activiteiten zoveel mogelijk doorgang konden krijgen nadat de beperkingen rondom het Coronavirus waren opgeheven. Om daarmee aan de grote vraag naar BoerVeilig- bijeenkomsten te voldoen.

Als projectteam hebben wij ons ingezet om dit project zo succesvol mogelijk rond te zetten. Er is veel werk verzet door het projectteam, bestaande uit bestuurders/ medewerkers van LTO, NMV en NAJK. In dit team kwam praktijkkennis, communicatie-expertise en een planmatige aanpak samen. Op de achtergrond werd het projectteam gesteund door een stuurgroep, met vertegenwoordigers van Stigas, LTO Nederland, NMV, NZO, ZuivelNL en NAJK. Met hen is tweemaal een digitale bijeenkomst gehouden. Daarna zijn de stuurgroepleden via email op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen en is er persoonlijk contact geweest met stuurgroepleden.

Met vriendelijke groet,
Ook namens het projectteam; Colinda van Rees (LTO), Jan Aantjes (DDB), Marjan Holtland (NAJK) en Christel Klok (NAJK),

Gerjanne van Esveld
projectleider

2. Doelstellingen, activiteiten en resultaten

Het doel van het project is een veilige werkvloer voor melkveehouders, hun familieleden, medewerkers en bezoekers. Dit doel is onder te verdelen in drie subdoelen met bijbehorende activiteiten en resultaten:

DOEL: 2.1 Bewustzijn met betrekking tot veiligheid verhogen (voortbouwend op de ZuivelNL campagne)

KPI; aantal bezochte bijeenkomsten; 4 online bijeenkomsten en 22 fysieke bijeenkomsten. Hiermee zijn in totaal 529 deelnemers bereikt.

- Om maatwerk te bieden zijn diverse modules ontwikkeld in samenwerking met Stigas (Mestgassen, Kinderen, Machines, Dieren, etc.). Het programma kon avond- of dagdeel vullend zijn, maar ook naar wens een deelprogramma vormen. Er is een team samengesteld van vier veiligheidsadviseurs van Stigas die samen een landelijk bereik hebben. Deze adviseurs brengen de ervaringen in van bezoeken aan een groot aantal melkveebedrijven (regulier, zorgboerderij, educatieboerderij, etc.). Daarnaast is bij iedere bijeenkomst een BoerVeilig-teamlid aanwezig. Deze verzorgt de inleiding, ondersteunt de Stigas adviseur en beantwoordt vragen over het project/onderwerp.
- Voor de BoerVeilig-bijeenkomsten is een flyer ontwikkeld, waardoor ook groepen die niet aangesloten zijn bij LTO, NAJK of NMV zich aangesproken voelen om een bijeenkomst aan te vragen.
- Er waren pilotbijeenkomsten gepland in het voorjaar van 2020. Helaas konden deze vanwege de omstandigheden rondom het Coronavirus niet doorgaan. Ook de geplande avonden in het najaar 2020 moesten geannuleerd worden.
- De eerste 4 online bijeenkomsten zijn succesvol verlopen. Het waren avonden met veel interactie, gebruik van foto's, filmpjes en herkenbare situaties. Voor de afdelingen was er een (digitale) uitnodiging beschikbaar die zij naar hun leden konden sturen. Na het Webinar was er de mogelijkheid om via het digitale informele platform Wonder na te praten. Via de online bijeenkomsten zijn 79 deelnemers bereikt (2 LTO afdelingen, 1 AJK afdeling, 1 bedrijfsverzorging Abiant).
- In 2021 heeft, naast de 4 online bijeenkomsten, 1 fysieke bijeenkomst (rundvee studieclub) plaatsgevonden. Met deze bijeenkomst zijn 12 personen bereikt.
- Vanaf voorjaar/zomer 2022 kon er een inhaalslag gemaakt worden met de bijeenkomsten, zodra de beperkingen opgeheven waren. Er zijn 21 bijeenkomsten georganiseerd waarmee 438 deelnemers zijn bereikt (5 mbo-klassen, 4 AJK afdelingen, 2 studieclubs, 10 groepen leden zuivelondernemingen).
- Er is vanuit zuivelondernemingen veel interesse getoond in de BoerVeilig activiteiten. Deze BoerVeilig workshops hebben de diverse zuivelondernemingen aangeboden aan hun leden. Zo hebben we voor CZ Rouveen 2 BoerVeilig workshops mogen organiseren. Voor DOC Kaas zijn 7 bijeenkomsten georganiseerd. Voor Henri Willig kaas is 1 bijeenkomst georganiseerd.
- Ook is er een duidelijke link met onderwijs te leggen. Er komen regelmatig aanvragen van scholen die een BoerVeilig activiteit willen inplannen. Voorheen werd gedacht dat er voldoende aandacht aan veiligheid in de lesstof werd gegeven, maar dit is niet zo. Bovendien is de mindset van jonge mensen nog beter beïnvloedbaar is dan die van de oudere generatie (jong geleerd = oud gedaan). De nieuwe generatie is hierin een onmisbare doelgroep geworden.

KPI; bereik campagne; veel aandacht vanuit (vak)pers en via eigen (social) media. Hierbij is geprobeerd zoveel mogelijk aan te sluiten bij actualiteiten (seizoensactiviteiten, dagen van het jaar en dergelijke).

- De website www.boerveilig.com is bij de start van de campagne opgebouwd en uiteraard ook steeds bijgewerkt naar aanleiding van alle berichtgeving. In de uitwerking van het communicatieplan is er voor gekozen een projectwebsite op te zetten en zo een gezamenlijke bron van informatie/ inspiratie/ punt van contact te hebben.
- Aandacht voor het project en de activiteiten in de digitale nieuwsbrief van NAJK (35 berichten in 33 nieuwsbrieven) en in het ledenmagazine van NAJK de BNDR (18x). Zie bijlage 1 voor een impressie van de artikelen. Het betreft 6x een artikel, 6x een bericht in de rubriek 'AJK voor jou', 3x een bericht in de rubriek 'Up-to-date' en 3x de BINT (striptekening)

- Aandacht voor het project in de digitale nieuwsbrief (3x) en Koebont (3x), het ledenblad van NMV en nieuwsberichten op de NMV-website (7x).
- Aandacht voor het project in de digitale nieuwsbrief van LTO Nederland (3x) en nieuwsberichten op de LTO-website (1x). Ook is er meermaals een mailing verstuurd aan de leden melkveehouders over de avonden die we organiseren. Via de appgroepen van LTO Nederland is er 4x aandacht besteed aan het project. Het bereik van de appgroepen is 120 personen die het bericht vervolgens weer kunnen doorzetten binnen hun afdelingen. De inschatting is dat deze berichten een bereik hebben van 2500 tot 3500 leden.
- Verder zijn de social mediakanalen van LTO, NMV, DDB en NAJK veelvuldig ingezet. Per Facebook bericht zijn tot wel 6400 personen bereikt. Per Twitter bericht zijn tot wel 17400 weergaven geweest. NAJK; 59 berichten op Facebook, 40 berichten op Twitter, 3 berichten op LinkedIn en 5 nieuwsberichten op de NAJK-site. LTO; 27 berichten op Twitter, 27 berichten op Facebook. NMV; 11 berichten op Facebook, 11 berichten op Twitter. DDB; 9 berichten op Facebook, 9 berichten op Twitter. Daarnaast zijn veel social media berichten nog weer verder gedeeld via andere partijen zoals Stigas, LTO- en AJK-afdelingen en verzekeraars. Een impressie van de social media berichten is te vinden in bijlage 2.
- Vanuit NAJK zijn we ook actief geworden op Instagram. Dit is een communicatiekanaal waarop veel jonge boeren en tuinders actief zijn. Hier hebben wij 5 berichten en een winactie gedeeld. Deze winactie was in samenwerking met het account Landbouwfails. Hier worden allerlei (machine)ongevallen gedeeld die plaatsvinden in de agrarische sector (zie bijlage 3).
- Aandacht voor het project in de digitale nieuwsbrief van ZuivelNL (3x) en een nieuwsbericht op de website van ZuivelNL.
- Aandacht voor het project in de agrarische pers (zie bijlage 4).
- BoerVeilig heeft via de NZO de zuivelondernemingen geïnformeerd over dit project. Het projectinitiatief kreeg aandacht in diverse communicaties van zuivelondernemingen. Daarnaast is het project 5x onderwerp geweest in de DZK contactgroep. Hier zijn updates gegeven en is er gevraagd naar feedback op diverse initiatieven.
- *Ambassadeurspool*
Er is een ambassadeurspool opgezet van melkveehouders die een (bijna/ dodelijk) ongeval hebben meegemaakt. Er zijn filmpjes en artikelen gemaakt van 4 ambassadeurs. Er is gebleken dat er veel ongelukken gebeuren in de melkveehouderij, maar dat weinig melkveehouders hier over willen vertellen. Tijdens de BoerVeilig bijeenkomsten hebben we ook nieuwe verhalen gehoord van ongevallen. We zijn ons bewust van de gevoeligheid hiervan voor de betrokkenen, maar hebben geprobeerd (op het juiste moment) om hen hun verhaal te laten delen. Binnen de veilige omgeving op een bijeenkomst lukt dat wel, maar we hebben (nog) geen ambassadeurs bereid gevonden hun verhaal breder te laten delen.
- *Thermosmok & ansichtkaart BoerVeilig*
Er zijn 25 thermosmokken en ansichtkaarten bedrukt met het BoerVeilig logo. Deze hebben wij als bedankje verstuurd naar de ambassadeurs en als prijs voor een aantal winacties.
- *Column Jan Aantjes*
BoerVeilig-teamlid Jan Aantjes heeft zijn vaste column in vakblad de Boerderij in maart 2021 besteed aan veiligheid ('Veilig werken begint met omzien naar elkaar').
- N.a.v. de bijeenkomsten die we voor DOC Kaas hebben georganiseerd, is een artikel verschenen in het ledenblad 'Voor Elkaar'. Zie ook <https://www.najk.nl/wp-content/uploads/2023/02/Artikel-DOC-Kaas-over-BoerVeilig.pdf>.

DOEL: 2.2 Actief handelen naar het aanwezige bewustzijn

KPI; Aantal uitgevoerde RIE's en aantal cursussen preventiemedewerker/ bedrijfshulpverlening (BHV)/ regelgeving landbouwvoertuigen;

- PR via de website <https://boerveilig.com/Campagne/Opleidingen/> waar onder andere wordt verwezen naar de opleidingen veiligheid gebundeld op <https://opleidenmelkveehouderij.nl/thematischeverdieping/veilig-werken/>.
- Er is een test gedeeld waarin melkveehouders kunnen nagaan hoe veilig ze rijden met hun eigen landbouwvoertuigen (zie <https://boerveilig.com/Campagne/Test-je-bedrijf/>).

- Overzicht ingevulde RIE's september 2019 t/m december 2022 (bron: Stigas, peildatum maart 2023)

Status	2019	2020	2021	2022	Totaal
Gestart	42	190	221	82	535
Risico's compleet	9	115	560	156	840
Compleet	19	92	433	150	694
Totaal	70	397	1214	388	2069

De oorzaak van de sterke toename in 2021 ligt A in de inzet van de projectactiviteiten van BoerVeilig en B in de aangekondigde inspecties SZW voor de rund- en melkveehouderij. De RIE was een van de onderwerpen die getoetst werd tijdens een inspectie op het melkveebedrijf.

34% van de bedrijven heeft een complete RIE. Dat is gemiddeld ten opzichte van andere sectoren. Begin 2020 was dit nog rond de 23%.

Een complete RIE is een RIE inclusief plan van aanpak. Omdat het een dynamisch systeem is, blijven bovenstaande aantallen een momentopname en kunnen bedrijven weer iets terugvallen in de voortgang.

KPI; aanpassingen op het bedrijf/ elkaar aanspreken op veilig werken op het bedrijf; diverse activiteiten zijn opgestart.

- Stickers BoerVeilig (zie bijlage 5). Met deze stickers stimuleren wij het gezin en de medewerkers om actief bezig te gaan met veiligheid op het eigen erf door het bespreekbaar te maken en er iets aan te doen.
 - o In samenwerking met Vreugdenhil is er bij hun ledenmagazine van december 2020 een stickervel toegevoegd, aangezien het magazine in het teken stond van veiligheid in de fabrieken van Vreugdenhil, maar ook op het erf van hun leveranciers.
 - o Vanuit Rouveen Kaasspecialiteiten heeft men promopakketten ontwikkeld voor leden-melkveehouders, die zij kunnen inzetten wanneer er schoolklassen, bezoekers etc. worden ontvangen op het erf. Het bestaat uit een aantal informatiebanners, een quiz en wat andere ondersteuning. Rouveen wilde ook graag het veiligheidsaspect toevoegen in het promopakket. Vanuit BoerVeilig hebben we deze stickervellen aan dit promopakket toegevoegd.
 - o Het stickervel wordt ook uitgedeeld aan de deelnemers tijdens BoerVeilig-bijeenkomsten.

- *Vignetsticker 'Wij werken aan een veilige melkveehouderij'*

In jaar 2 zijn de voorbereidingen gestart voor het toekennen van een vignetsticker na het volledig invullen van de RIE. De RIE biedt immers de mogelijkheid aan melkveehouders om invulling te geven aan het bewustzijn dat de veiligheid verbeterd kan worden op hun bedrijf en hiervoor aanpassingen te doen. Deze vignetsticker kunnen bedrijven op een zichtbare plek hangen om te laten zien dat zij veilig werken belangrijk vinden en daar ook actie op genomen hebben. Dit is zichtbaar voor de omgeving en kan ervoor zorgen dat melkveehouders in de buurt ook gemotiveerd worden om aan de slag te gaan met veiligheid. De RIE geldt voor vier jaar en in deze periode is de vignetsticker dus ook van toepassing. Om te kunnen zien of de vignetsticker nog geldig is, wordt het jaar van uitgifte vermeld op de sticker. Melkveehouders krijgen via Stigas tijdig bericht als het tijd is om hun RIE te vernieuwen. Tevens krijgen melkveehouders die hun RIE nog onvolledig hebben de kans om deze af te maken en een vignetsticker te ontvangen. Dit was een gezamenlijke actie van Stigas en BoerVeilig. We hebben uiteindelijk 5 verzendingen van stickers gedaan (oktober 2021: 372 stickers, december 2021: 131 stickers, januari 2022: 44 stickers, februari 2022: 111 stickers, september 2022: 220 stickers). Hieraan gekoppeld was een winactie. Zie ook bijlage 6 voor meer informatie over deze actie.

- Foto's risicovolle situaties & Campagne laat HARM thuis in plaats van gifjes (gifjes – oorzaak, gevolg & gevolg, oorzaak). Deze gifjes brengen belangrijke onderwerpen in beeld die een risico kunnen zijn. Door inzet van humor blijft de boodschap laagdrempelig en wordt deze gemakkelijk gedeeld en daarmee breder verspreid via Whatsapp.

Bij nader overleg schatten wij de kans dat deze gifjes actief worden gedeeld klein in. Daarom hebben we besloten via social media foto's van risicovolle situaties te delen. Bijvoorbeeld de mestputten die dicht dienen te liggen, kunstmeststrooier nakijken voordat je aan de slag gaat, alert zijn op spelende kinderen en ze bij voorkeur in een afgebakend gebied laten spelen. De campagne laat HARM thuis is een laagdrempelige manier om even stil te staan bij veilig werken (zie bijlage 7).

- *Webinar inspecties SZW*
De inspectie SZW heeft naar aanleiding van het hoge aantal ongevallen in de melkveehouderij besloten inspecties uit te voeren op melkveebedrijven. De geselecteerde melkveehouders hebben hier vooraf een brief over ontvangen. De inspectie SZW heeft zelfstandig deze beslissing genomen; hier hebben wij als BoerVeilig geen invloed op gehad. Er is wel goed contact met de projectmanager SZW over de stand van zaken. Hierdoor hebben wij ook het initiatief genomen om een webinar te organiseren met SZW en de Werkgeverslijd land- en tuinbouw, om boeren te informeren over het waarom, wat & hoe van de inspecties. We hadden 242 aanmeldingen, 124 kijkers live en 156 kijkers die teruggekeken hebben. In totaal hebben we dus minimaal 280 kijkers bereikt. Het rapportcijfer van de live kijkers was een 7,7.
- *Document 'Handige links'*
Naar aanleiding van de online BoerVeilig-avonden kwam er de vraag of we alle links naar online informatie over veilig werken wilden bundelen. Bijvoorbeeld de link naar de arbocatalogus en de link naar de checklist om de aftakas na te lopen (zie ook <https://www.najk.nl/wp-content/uploads/2021/06/Handige-links-BoerVeilig-1.pdf>). Deelnemers aan de BoerVeilig bijeenkomsten kregen na afloop een handig visitekaartje met daarop een QR-code om snel bij deze links te komen (zie afbeelding hieronder).

- *BoerVeilig Handout/ checklist*
Op deze handout staan alle plekken op het erf beschreven en de risico's die zich er voordoen. Zo kan de melkveehouder gemakkelijk nagaan waar de gevaren zijn op zijn erf en hier actie op ondernemen (zie <https://www.najk.nl/wp-content/uploads/2021/06/Boerveilig-handout.pdf>).
- *Werkgeversvereniging Abiant*
Er is een gesprek geweest met afgevaardigden van de werkgeversvereniging. Deze geven aan dat bij veel aanvragen voor bedrijfsverzorging een ongeval de reden is. Daarnaast is het voor de eigen medewerkers (bedrijfsverzorgers en klauwbekappers) belangrijk dat de werkomgeving veilig is. Zij hebben dit onderwerp weer actief op de agenda gezet en moedigen medewerkers aan dit bespreekbaar te maken op het erf. Er is een veiligheidshandboek en leidinggevenden waar medewerkers op terug kunnen vallen bij mogelijke conflicten.

DOEL: 2.3 Minder ongevallen dankzij actief handelen

KPI; Dalende lijn van ongevallen (gezien over een lange periode); de beschreven projectperiode is slechts een jaar, en daarmee te kort om hier uitspraken over te kunnen doen.

- Ongevallen (met uitzondering van dodelijke afloop) worden veelal niet geregistreerd omdat de meeste bedrijven geen personeel in dienst hebben en er dus geen meldplicht is.
- De dodelijke ongevallen blijven geregistreerd door Stigas en deze worden gekoppeld aan de ongevallenpiramide. Deze gegevens dienen als startpunt voor het bepalen van het effect van dit project in daling van ongevallen. De campagneduur is relatief kort om veranderingen goed in beeld te brengen en daarom zou het goed zijn om in ieder geval tot tenminste 10

- jaar na de start (in 2029) data te blijven verzamelen. Stigas zal hiervoor de verantwoordelijkheid op zich nemen.
- Het aantal dodelijke ongevallen in de agrarische sector blijft hoog. In 2021 waren dit er zelfs meer dan in 2020: <https://boerveilig.com/Over-BoerVeilig/Aantal-dodelijke-slachtoffers-in-de-agrarische-en-groene-sector-stijgt/index.php/>. Veiligheid is een onderwerp wat langere tijd nodig heeft om te laten neerdalen bij de melkveehouders. Het is namelijk niet agendapunt één op hun prioriteitenlijst. Stigas heeft in 2022 vijf dodelijke ongevallen geregistreerd. Dit is het laagste aantal sinds het begin van de registratie in 1979: <https://www.stigas.nl/nieuws/vijf-dodelijke-bedrijfsongevallen-de-agrarische-en-groene-sector-2022/>.
 - *Pilot BIN-bedrijven*
Om toch meer cijfers in beeld te krijgen en daarmee inzicht te verwerven, zijn we de samenwerking aangegaan met WUR. Samen met hen hebben we een vragenlijst ontwikkeld die WUR-medewerkers gebruikt hebben om melkveehouders te bevragen over de ongevallen en bijna ongevallen in de laatste 3 maanden. Het advies van hen is om dit jaarlijks op te pakken om melkveehouders niet te overvragen (gezien het totale pakket aan vragen binnen BIN). Daarnaast is het verstandig om de vragenlijst van tevoren op te sturen aangezien veel bijna ongevallen en ongevallen met licht letsel naar de achtergrond zijn verdwenen. Als de melkveehouder dit binnen het gezin bespreekt, komt er weer meer boven. In 2022 hebben hier vervolgesprekken over plaatsgevonden (WUR, ZuivelNL en BoerVeilig), waarbij de keuze is gemaakt om vanaf 2023 de monitoring over veiligheid binnen het BIN door te zetten.
 - *Interpolis*
Er is contact geweest met Interpolis. Zij verzamelen data, maar hebben die met name in beeld bij de glastuinbouw vanwege de letselschade van medewerkers. Vanuit BoerVeilig is er de wens om de data voor de melkveehouderij ook beter in beeld te krijgen.
 - *Kessels & Smit*
Er is een gesprek geweest tussen twee adviseurs van Kessels & Smit en de projectmanager van BoerVeilig. De adviseurs zijn betrokken geweest bij een groot aantal veiligheidsprojecten in de bouw. Ervaringen zijn uitgewisseld; er waren veel overeenkomsten in de aanpak. Grootste verschil met de bouwwereld is dat het veelal om medewerkers gaat (die verplicht veiligheidssessies bij dienen te wonen) en dat boeren veelal eigen baas zijn en die verplichting niet kennen.
 - We hebben in 2022 contact gezocht met AB midden Nederland. Zij werken met regelmaat bij arbeidsongeschikte boeren, zowel voor operaties, ziekte als arbeidsongevallen. Deze gegevens mogen zij echter niet vastleggen i.v.m. privacy. Wel kunnen ze een grove inschatting geven: bij 760 leden gaat het om 10 arbeidsongevallen per jaar en 20 ziektegevallen per jaar. Dit is waarschijnlijk het topje van de ijsberg: lichte ongevallen worden vaak niet gemeld.

2.4 Algemeen

Samengevat hebben we een duurzaam resultaat bereikt door:

- het aanspreken van de intrinsieke motivatie (door het uitvoeren van diverse acties en activiteiten);
- gadgets die door toepassing veiligheid onder de aandacht blijft brengen bij de melkveehouders, hun gezin en personeel (handige links BoerVeilig, checklist BoerVeilig, gespreksstarter, thermosmok BoerVeilig etc.);
- het periodiek invullen van de RIE en de veiligheidsscan;
- het onderwerp veiligheid veelvuldig onder de aandacht brengen via de diverse communicatiekanalen. Herhalen is belangrijk om de boodschap en de urgentie ervan te laten doordringen.

Naast deze resultaten kunnen we onze geleerde lessen als best practise inzetten in andere agrarische sectoren of bij partijen die zich geïnteresseerd hebben aan het actieplan 'Zero Accidents in 2020'. Vanuit Agrifirm, NZO, CRV en CZ Rouveen is er interesse getoond in onze campagnematerialen.

Bijlage 1. Impressie artikelen NAJK

PROJECT

Henk Peters:

“Insemineren kun je leren: een rietje drukt jou niet dood, een stier wel...”

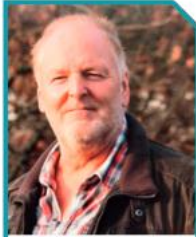
Tekst: Christel Klok, Beeld: Kim van Zanten

Wat is er precies gebeurd?

"In 2006 hadden we twee priknestleren en alhoewel die stier zijn eigen groep prikte. Een van deze stieren was al een jaar of vier oud en was behoorlijk gegroeid. Hij had zijn eigen verbrede voederplaats langs het hek. Als hij had gegeten en hij lag terug, trok hij soms aan de hendel van het tussenhok waardoor deze los schoot. De stier liep dan naar het nabijgelegen hek waar hij het anders mannetje begon uit te dagen. Dat is denk ik wel een stuk of tien, vijftien keer gebeurd. Keer op keer ging ik er weer heen om de stier, door middel van een touwen riep, terug te leiden naar zijn eigen groep. Na een keer of vijf was het zelfs zo dat wanneer hij mij aan zag komen, hij uit zichzelf terugliep naar zijn eigen hek. Dan hoefde ik alleen nog maar het hek dicht te doen en klaar was Kaas."

De laatste keer ging het alleen niet zo makkelijk.

"Ik stond op het punt om een wagen gras te halen voor de koeien. Toen zag ik dat de stier weer in het velddekkende hek lag. Trachttegetrouw pakte ik de ijzeren pijp en de stier stond weer zuchtend op. Daar waar hij normaal gelijk naar het hek toedraait, richtte hij nu zijn volledige focus op mij. Ik stond meers op in oog met een stier, maar kon geen kant op. Ik had ooit ergens gelezen dat je in zo'n situatie een stier een klap op zijn oog moet geven. Dan schrik ik het dier en je hebt even de tijd om na te denken. Helaas kreeg ik daar de kans niet voor. Voor ik het wist, werd ik door de lucht geslingerd. Zo'n zwaai met een rietje kwam ik tegen de muur tot stilstand. Tijd om te bedenken wat er precies gebeurd, had ik niet. Binnen no-time stond de stier alweer bij mij. Ik lag op mijn zij, de stier zakte door zijn voorpoten en slaakte met zijn kop op mijn lichaam. Hij haalde mij als het ware in de houdgreep en begon steeds harder te drukken. Ik kon geen kant

Henk Peters
NAAM: Henk Peters
LEEFTIJD: 56 jaar
WOONPLAATS: Eersel
TYPE BEDRIJF: Vleesvee en akkerbouw, voorheen ook melkvee
GEBEURTENIS: Ongeluk met een stier

op. Het enige wat ik kon, was roepen om hulp en hopen dat mijn zwager, die in de melkstal bezig was, mijn noodroep zou horen."

En was dat zo?

"Ja, mijn zwager was gelukkig vrij snel ter plaatse. Hij zag mij liggen en moest eerst even schrikken. Wat kon hij doen om mij te helpen zonder zelf het dossier te worden? Toen wij de stier steeds harder op mijn ribbenkaat en schouder begon te drukken, is mijn zwager het hek in gestopen. Hij heeft de stier van achter berandend en hem een flinke trap tussen de poten verkocht. De stier daemde terug en ik kreeg de kans om uit deze berandende positie te ontsnappen. Via de onderkant van een drink-

bak ben ik in een andere box gerold. Helaas was de stier niet voor de gek te houden. Hij stond binnen een paar seconden weer voor mijn neus. Via de ligbox gooide hij mij omhoog waardoor ik aan de andere kant van het hek belandde. Een geluk bij een ongeluk. Door die actie was ik dicht bij de poort en kon ik in ieder geval uit het hek kruipen."

En toen?

"Vandaag toen weet ik niet veel meer. Er waren die dag twee monteurs onderdood aan het plegen in de melkstal en een kameraad van mij kwam langs om naar mijn computer te kijken. Volgens hem was het geen pruttig gezicht. Er kwam overal bloed uit uit mijn ogen, oren, neus, mond, overal. Gelukkig kan ik mij dat zelf niet meer herinneren."

Wat herinner je je nog wel?

"Op een gegeven moment zag ik helemaal niets meer, alleen een rode waas. Waarschijnlijk is dat het bloed geweest waar de omstanders het over hadden. Toen het rood na een tijdje veranderde in wit, was het net alsof ik in een overbelichte witte kamer was beland. Mijn zicht veranderde niet alweer, ook het geluid om mij heen viel plotseling weg. Het was doodstil. Ik dacht bij mezelf 'dit is niet goed, ik moet wel blijven ademen'. Wat er toen gebeurd is weet ik niet, maar langzaam veranderde het wit weer naar rood en begonnen mijn oren te zuizen. Het geluid kwam weer terug en pas op dat moment voelde ik een immense pijn."

VERDER LEZEN?

Kijk dan op www.boerveilig.com/Personlijke- verhalen

WEBINARS BoerVeilig van start!

Reacties van deelnemers op de vraag 'waarom werken we onveilig?'

Tekst: Marloes van Schaik Beeld: BoerVeilig

Veilig en met plezier werken op de boerderij, lijkt nog niet zo vanzelfsprekend. Er gebeurt nog te veel ongelukken binnen de agrarische sector. Het agrarisch werk staat zelfs in de top tien van meest gevaarlijke beroepen. Tijd om hier wat aan te doen!

WAT? BoerVeilig webinar. We starten met een korte toelichting op het project, daarna gaan we gelijk aan de slag met voorbeelden uit de praktijk.

WAAR? Digitaal via Zoom.

Ben je ook lid van LTO of NMV en wil je de wereld combineren? Dat kan! Dit project wordt namelijk uitgevoerd in samenwerking met LTO en NMV.

WAAROM? Beschikbaar tot en met augustus 2022.

HOE WERKT? AJK's met interesse voor veiligheid op de boerderij. Een veilig erf is natuurlijk niet alleen belangrijk voor de koeien, maar ook voor anderen die er werken en wonen. Schroom, dat niet en laat ook je vader(s), partner, medewerker of collega online aansluiten.

HOE? NAJK coördineert de samenhang en de voortgang van veiligheidskenningslijnen. Er zijn geen kosten aan deze avond verbonden.

Afgelopen januari en februari hebben we de eerste webinars georganiseerd voor verschillende afdelingen. We kijken samen met Stigas, het kenniscentrum veiligheid voor de agrarische en groene sector, terug op mooie avonden met veel interactie en discussie.

Hoe reageren de deelnemers op het webinar?

> Herkenbaar
 > Weer een ogenschijnlijk wat belangrijk is...
 > Goed om te horen hoe anderen het aanpakten.
 > Weer een kennis opgefrist, er is toch sprake van bedrijfsveiligheid op je boerderij!

ENTHOUSIAST GEWORDEN?

Boek nu een BoerVeilig-avond voor jouw AJK! Voor opgeven en meer informatie kun je mailen naar Marloes van Schaik (mvvschaik@najk.nl)

Reacties op de vraag 'waarom werken we onveilig?'

BNDR 23

PROJECT

BoerVeilig Alert!

Webinar inspecties veiligheid rund- en melkveebedrijven

Op 29 juni organiseerden wij vanuit BoerVeilig, samen met Stigas, Inspectie SZW en de Werkgeverslijen land- en tuinbouw een webinar over de inspecties die op dit moment plaatsvinden in de rund- en melkveehouderij.

vonden in de melkveehouderij. Als BoerVeilig hebben wij geen invloed gehad op de keuze om inspecties uit te gaan voeren, maar wij willen wel de juiste informatie geven zodat een inspectie zo soepel mogelijk kan verlopen.

Diana Eleveld (adviseur Werkgeverslijen land- en tuinbouw) ging in gesprek met Marloes van Schaik (projectleider BoerVeilig, werkzaam voor NAJK), Jane Tijssen (projectleider Inspectie SZW) en Mirjam de Groot (veiligheidsdeskundige Stigas). De volgende vragen werden beantwoord:
 > Waarom vinden er inspecties plaats in de rund- en melkveesector?

> Wat gebeurt er tijdens een inspectie?
 > Hoe kan ik me als ondernemer voorbereiden op een inspectie?
 Het is nu mogelijk om het webinar terug te kijken op het YouTube-kanaal van NAJK.

MEER INFO

Wil je meer weten over het project BoerVeilig waarin NAJK samenwerkt met NMV, LTO, Stigas, NZO en ZuivelNL? Ga dan naar boerveilig.com.

BoerVeilig!

Organiseer een 'BoerVeilig'-avond voor jouw AJK of studiegroep! Tijdens deze avond vertelt een veiligheidsdeskundige van Stigas, wat zij allemaal tegenkomen onderweg. Aan de hand van foto's, filmpjes en goed/fout-voorbeelden gaan we het gesprek met jullie aan. Indien mogelijk met een interactieve rondgang op het melkveebedrijf.

Wat: BoerVeilig-avond. We starten met een korte toelichting op het project, daarna gaan we gelijk aan de slag met voorbeelden uit de praktijk.

Wie? Boek deze avond nu voor jouw AJK/ JAV of studiegroep

Waar: Op de melkveehouderij van één van de deelnemers

Kosten? Geen

Interesse? Stuur een mailtje naar [m Holtland@najk.nl](mailto:mholtland@najk.nl)

Inspectie SZW voert deze inspecties (steekproefsgewijs) uit, omdat er in de afgelopen jaren teveel ongelukken hebben plaatsge-

30 BNDR

BoerVeilig zet de veiligheid op 1!

PROJECT

NAJK zet zich samen met NMV, LTO Nederland, NZO, ZuivelNL en Stigas in voor BoerVeilig: een project om de veiligheid in de melkveehouderij te verbeteren. Met dit project willen we bewustzijn creëren en daarmee (dodelijke) ongevallen proberen te voorkomen. Wist je dat je op www.boerveilig.com heel veel handige overzichten, tests en ervaringsverhalen kunt vinden? Je kunt ook een BoerVeilig-avond aanvragen voor jouw AJK of studiegroep!

Telnet: Chistel Klok (coördinator Gemeedewerker NAJK) Beeld: Jan Aazjoe

Ervaringsverhalen

De veiligheid op een boeren erf is helaas niet altijd zo vanzelfsprekend als het lijkt. Jonge kinderen die vrolijk spelen en zich van geen kwaad bewust zijn, een dokwaze stier of niet even niet goed opletten in de trekker kan soms nare gevolgen hebben. Op www.boerveilig.com (Persoonlijke-verhalen vertellen collegaboeren hun verhaal. Heb jij ook wel eens in een situatie gezeten die niet zo veilig was? Lees snel verder! Lees snel verder!

Boek een avond met BoerVeilig!

Organiseer een 'BoerVeilig'-avond voor jouw AJK of studiegroep! Tijdens deze avond vertelt een veiligheiddeskundige van Stigas, wat zij allemaal tegenkomen onderweg. Aan de hand van foto's, filmpjes en goeie fout-voorbeelden gaan we het gesprek met jullie aan. Indien mogelijk met een interactieve rondgang op het melkveebedrijf. Zodat we allemaal veilig en met plezier kunnen werken!

WAT: BoerVeilig-avond. We starten met een korte toelichting op het project, daarna gaan we gelijk aan de slag met voorbeelden uit de praktijk.

WIE? Boek deze avond nu voor jouw AJK/JAV of studiegroep

WAAR: Op de melkveehouderij van één van de deelnemers

KOSTEN: Geen

INTERESSE? Stuur een mailtje naar mbolland@najk.nl

Hoe veilig boer jij?

Als ondernemer wil je het beste uit jezelf, het bedrijf en de rassen zien. Maar natuurlijk wil je ook op een veilige manier. Woensdag 14 oktober op de boerderij en wil je graag weten hoe het er met de veiligheid op jouw bedrijf voor staat?

Scan de QR-code en doe de test!

BoerVeilig

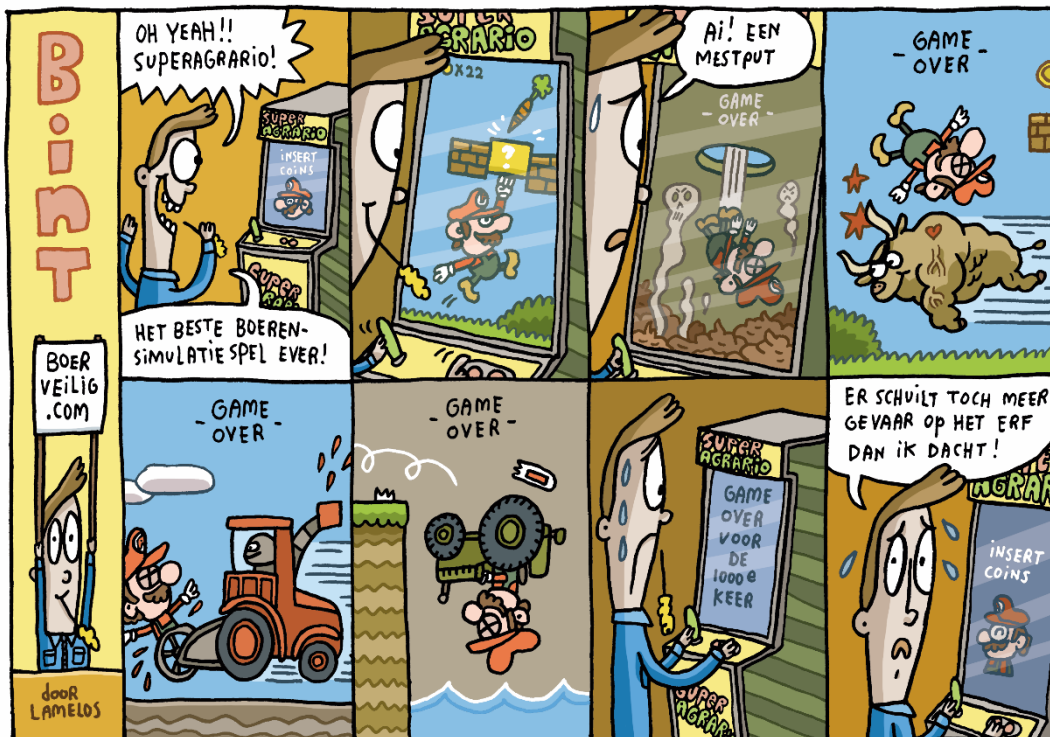
We hebben een winnaar!

Om melkveehouders te stimuleren met de RIE aan de slag te gaan, versturen wij vanuit het project BoerVeilig, samen met Stigas, de sticker 'Wij werken aan een veilige melkveehouderij!'. Wanneer je een foto maakt van deze sticker op jouw erf en de foto deelt via Info@najk.nl maak je

kans op een EHBO-koffer. De familie Oerlemans van Boerderij Den Hof hing de sticker op een mooie zichtbare plek in de stal. Van harte gefeliciteerd! Deel ook jouw foto met ons en wie weet komt er binnenkort ook een super-de-luxe EHBO-koffer jouw kant op. [Facebook](https://www.facebook.com/boerveilig)

BNDR 31

Bijlage 2. Impressie social media berichten

NAJK (Nederlands Agrarisch Jongeren Kontakt)
1 november 2022 · 🌐

BOERVEILIG 🚨 | We hebben een winnaar! 🏆
Om melkveehouders te stimuleren met de RIE aan de slag te gaan, versturen wij via BoerVeilig en Stigas.nl de sticker 'Wij werken aan een veilige melkveehouderij!'. 🐾 Paul Bruggeman deelde deze winnende foto van de sticker, samen met zijn jonge enthousiaste medewerkers (én waakhond), via info@najk.nl. 🐾 #boerveilig

Gefeliciteerd, de EHBO-koffer is onderweg! 📦

👍 40 7 opmerkingen 1 keer gedeeld

NAJK (Nederlands Agrarisch Jongeren Kontakt)
15 augustus 2022 · 🌐

BOERVEILIG | Het is zomer! ☀️ Dat betekent drukte op het land en de (klein)kinderen, neefjes en nichtjes vrij van school. Veel te leuk om dan een rondje mee te rijden op de trekker. 🐾 #boerveilig

Stoer werk, maar wel met de gordel om! 📏

👍 32 4 opmerkingen 4 keer gedeeld

dbnjk

dbnjk De eerste stickers zijn geplakt! 🚨
Eind oktober zijn de eerste stickers verzonden naar melkveehouders met een compleet ingevulde RIE. 📄 Mooi om te horen (en zien!) dat deze enthousiast worden ontvangen. Werk is ook mee aan een veiliger erf! 🐾 Zorg voor een volledige RIE inclusief plan van aanpak, en ontvang de sticker 'Wij werken aan een veilige melkveehouderij!'. 🐾

En niet te vergeten als je een foto maakt van de sticker op jouw erf en deze deelt via info@najk.nl maak je ook nog eens kans op een EHBO-koffer. 📦 #dbnjk #boerveilig #stickersplakken #melkveehouderij

Beveel: 65 v.

👍 12 vind-ik-leuks
14 februari 2022

Een opmerking toevoegen... Reacties

NAJK (Nederlands Agrarisch Jongeren Kontakt)
7 januari 2021 · 🌐

BOERVEILIG 🚨 | Veiligheidstips van kids! 🐾 We stelden kinderen de vraag: 'welke gevaren ken jij op de boerderij en heb je hier ook een oplossing voor?' 🚨 Hieronder een kleine greep uit alle antwoorden. Waar kun jij je wel in vinden? 🐾 #boerveilig

Meer info over veilig en met plezier werken in de melkveehouderij? Kijk op www.boerveilig.com!

NAJK (Nederlands Agrarisch Jongeren Kontakt)
14 februari 2022 · 🌐

BOERVEILIG 🚨 | Liefde is.. #boerveilig! 🐾 Verras je Valentijn dit jaar eens met iets anders dan een lekker luchtje of een doos bonbons. 🐾

Geef bijvoorbeeld een veiligheidsbril of achteruitrijcamera cadeau en laat weten dat je écht niet zonder hem of haar kunt. 🐾 #sheelopsafe #Valentijnsdag

Wanneer liefde blind maakt op de boerderij..

👍 Reinder Jan Wagevoort en 4 anderen

NAJK (Nederlands Agrarisch Jongeren Kontakt)
19 juni 2021 · 🌐

BOERVEILIG 🚨 | Her is vandaag precies acht jaar geleden dat op 19 juni 2013 het leven van Sjeff en Rianne Lemmens volledig op zijn kop stond. 🐾 Mark, hun jongste zoon, overleed tijdens het mestalcorama in Makkinga toen hij twee personen van een schoonmaakbedrijf en één persoon van het boerderij-wilde resten uit een meststalo. 🐾 Vergeeten doe je zoets nooit. 🐾 #verwagingsverhaal

Om boeren te blijven wijzen op de gevaren heeft Sjeff het verhaal: 'Een gewaarschuwd mens telt... Meer weergeven'

Ervaringsverhaal BoerVeilig

"Het beeld dat je van bovenaf zag, vier bewegingsloze lichamen op de bodem van de meststalo... Een vreselijk gezicht!"

- Sjeff Lemmens

👍 2 keer gedeeld

Bijlage 3. Winactie Instagram

Bijlage 4. Media-aandacht

Zie ook <https://www.najk.nl/2021/09/03/boerveilig-in-het-nieuws/>

BoerVeilig in het nieuws!

3 september 2021

Veilig en met plezier werken op het boerenerf, wie wil dat nou niet? Helaas is dit niet altijd zo vanzelfsprekend als dat het lijkt. Jonge kinderen die vrolijk spelen en zich van geen kwaad bewust zijn, jezelf overschatten wanneer je haast hebt of nét even niet goed opletten in de trekker kan nare gevolgen hebben. Naast het emotionele verhaal van Boer Rob uit het nieuwe seizoen van Boer zoekt Vrouw, die zijn zoontje nog maar net uit een 2,5 meter diepe waterput kon redden, stond de telefoon afgelopen weken bij het projectteam van Boerveilig roodgloeiend. De ervaringsverhalen van collega-boeren bracht de media-aandacht voor ons project simpelweg in een stroomversnelling.

Onder de projectnaam BoerVeilig heeft NAJK, samen met NMV, LTO Nederland, NZO, ZuivelNL en Stigas, het kennisinstituut voor veilig, gezond en duurzaam werken, het initiatief genomen om de veiligheid in de melkveehouderij te verbeteren. De verhalen die de afgelopen weken in de media zijn verschenen, maakten de noodzaak van ons project weer pijnlijk duidelijk. Een ongeluk zit in een héél klein hoekje. Inmiddels zijn er twee online artikelen gepubliceerd, drie artikelen in nieuws- en dagbladen verschenen en is er een interview geweest op radio NPO 1.

We zetten deze media-momenten graag voor jullie op een rij:

- **Podcast NPO Radio 1 (EXTRA: Het beste uit het Oog)**
Melkveehouder en projectcoördinator bij BoerVeilig Jan Aantjes vertelt in deze [podcast](#) van 10:12 – 19:40 min. over een bedrijfsongeval die hij zelf van dichtbij meemaakte. Een goede vriend verongelukte 20 jaar geleden en liet zijn vrouw en jonge kinderen achter.
- **Reformatorisch Dagblad Boerenerf – Boerenerf nog verre van veilig**
'Het boerenerf is nog te vaak het toneel van ongelukken', zo stelt Joost van Velzen in het Reformatorisch Dagblad, 'In de eerste zeven maanden van dit jaar kwamen zeven mensen om het leven op het terrein van een veehouder of tuinder. Dat is al net zo veel als in heel 2020.' Lees [hier](#) het hele artikel.
- **Trouw Online**
'Een boze stier, mestgas en gevaarlijke machines: op het boerenerf is het gevaar overal' een uitgebreid [artikel](#) over de gevaren op het boerenerf, de constatering van BoerVeilig en de uitleg van een van de projectcoördinatoren van BoerVeilig.
- **Nieuwe Oogst – Haastig klusje kan zo fout aflopen**
Het [artikel](#) over de 23-jarige melkveehouder Jan Jort van Burgsteden werd zowel online als 'offline' geplaatst. Een echte eyeopener op het gebied van veilig werken. Een bedrijfsongeval zette de familie van de jonge melkveehouder nóg meer op scherp.
- **Nieuwe Oogst – Veel dodelijke slachtoffers in veehouderij**
De alarmerende cijfers van bedrijfsongevallen binnen de veehouderij schrikken veel journalisten wakker. Halverwege 2021 zijn er al evenveel mensen verongelukt op land- en tuinbouwbedrijven als in héél 2020. Voornamelijk in de veehouderij. Lees [hier](#) meer.
- **Nieuwe Oogst – Stress belangrijke oorzaak agrarisch bedrijfsongeval**
Uit onderzoek blijkt dat stress een belangrijke oorzaak is van ongevallen op de boerderij. Dit bevestigt wat wij vanuit het projectteam van BoerVeilig ook hebben waargenomen en delen. Lees meer in dit [artikel](#).

BoerVeilig wordt mede mogelijk gemaakt door:

Bijlage 5. Stickers BoerVeilig

Deze stickers worden je aangeboden door BoerVeilig!

1. Plak ze op onveilige plaatsen op je bedrijf.
2. Ga hier het gesprek over aan met je gezin, familie of medewerker(s).
3. Pas de situatie aan naar een veilige(re) werkomgeving voor jong en oud.

Bijlage 6. Vignet stickeractie 'Wij werken aan een veilige melkveehouderij'

Werk mee aan een veilige melkveehouderij!

10 oktober 2022

Een volledig ingevulde RIE (Risico-inventarisatie en -evaluatie) inclusief plan van aanpak helpt om veiliger te werken. Iets wat nog steeds heel hard nodig is én blijft tijdens de werkzaamheden op de boerderij. In Nederland vinden jaarlijks gemiddeld dertien dodelijke ongevallen plaats tijdens werkzaamheden op het agrarisch bedrijf. Helaas is dit het topje van de ijsberg, want er zijn ook veel ongevallen met (ernstig) letsel en situaties waarin het maar net goed ging.

Om melkveehouders te stimuleren om met de RIE aan de slag te gaan, bieden BoerVeilig en Stigas ook dit jaar weer de sticker 'Wij werken aan een veilige melkveehouderij!' aan. Deze sticker kan geplakt worden op een mooie zichtbare plek in de stal of ontvangstruimte. Daarmee wordt voor iedereen duidelijk dat op het betreffende bedrijf bewust aan een veiliger erf wordt gewerkt.

Melkveehouders die al gestart zijn met de RIE van Stigas, hebben een herinnering ontvangen via Stigas over deze actie. Wie nog niet gestart is, kan zich [aanmelden](#). Als de RIE volledig is ingevuld, wordt de sticker toegestuurd.

BoerVeilig wil bewustzijn creëren en actie ondernemen om ongevallen te voorkomen. Zo kunnen we de passie voor het agrarisch leven van generatie op generatie blijven doorgeven. Stigas is hét kenniscentrum voor veilig en gezond werken in de agrarische en groene sector en biedt ondersteuning bij het maken van de RIE.

Win!

Heb je de sticker ontvangen? Plak hem op een mooie zichtbare plek op het bedrijf, maak een foto en deel deze via info@najk.nl. Je maakt kans op een EHBO-koffer of Verkeersmaatje (Victor Veilig)!

Bijlage 7. Campagne laat HARM thuis

#BoerVeilig

Veilig boeren? Laat HARM thuis!

Haast, het werken op de Automatische piloot, Risico's nemen en Moeheid

www.boerveilig.com

VEILIG OP 1
www.boerveilig.com

#BoerVeilig

Een veilig erf? Gooi er (niet) met de PET naar!

Prat met familie en werknemers over de veiligheid op het erf, zorg vol voldoende Energie & neem de Tijd voor je werkzaamheden.

www.boerveilig.com

VEILIG OP 1

#BoerVeilig

Kijk uit voor de VOS!

Vermijd 'ff snel', Onwetendheid en Stress!

www.boerveilig.com

VEILIG OP 1

